

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Баранова В. Г.
“ ___ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та
страхування"

за темою:

Інноваційна діяльність підприємства та її фінансове забезпечення

Виконавець

Студентка фінансово-економічного
факультету

Федорчук Марина Вікторівна

_____ /підпис/

Науковий керівник

К.е.н, проф

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

Величко Г.О.

_____ (прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 Теоретико-методичні основи інноваційної діяльності підприємства та її фінансового забезпечення.....	7
1.1 Економічна сутність інноваційної діяльності підприємства та її фінансового забезпечення.....	7
1.2. Механізм інноваційного розвитку підприємства	13
1.3. Методичні підходи до оцінювання інноваційної діяльності підприємства.....	19
РОЗДІЛ 2 Аналіз організації інноваційної діяльності підприємства ТОВ «Фейрлоджікс» та її фінансового забезпечення.....	30
2.1. Оцінка фінансового стану як передумови для здійснення інноваційної діяльності підприємства ТОВ «Фейрлоджікс».....	30
2.2. Вплив інноваційної складової на рівень фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства ТОВ «Фейрлоджікс».....	35
2.3. Оцінювання фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємства ТОВ «Фейрлоджікс».....	45
РОЗДІЛ 3 Шляхи удосконалення фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємства.....	54
3.1. Основні напрями у вдосконаленні фінансового забезпечення та управління інноваційним проектом.....	54
3.2. Перспективи розвитку інноваційної діяльності на підприємстві ТОВ «Фейрлоджікс».....	59
3.3. Механізм підтримки інноваційної діяльності підприємства ТОВ «Фейрлоджікс».....	62
ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70

ВСТУП

Актуальність. В умовах побудови інноваційної моделі розвитку країни, постають проблеми стимулювання та ефективного забезпечення інноваційних процесів підприємств, що спеціалізуються на сфері послуг, а особливо тих, що працюють у сфері логістики. Реалізація їх економічних цілей пов'язана з інноваційним типом розвитку, в основі якого закладений безперервний процес пошуку, підготовки та реалізації нововведень, які дають змогу не тільки підвищити ефективність функціонування логістичних процесів, а принципово змінити способи їх розвитку.

На сучасному етапі спостерігається істотне зростання ролі окремих суб'єктів господарської діяльності, що супроводжується цілеспрямованою взаємодією один з одним і зовнішнім середовищем у межах, передбачених механізмами ринкового регулювання, та вимагає орієнтації на інноваційний тип розвитку.

Необхідність істотного скорочення часових інтервалів і витрат в сфері постачання і дистрибуції в умовах загострення конкуренції і адаптації до складної і динамічної структури мотивацій і пріоритетів споживачів пояснює загострення зацікавленості з боку вітчизняних підприємців до логістики як наукової основи управління потоковими процесами. Виявляється подвійна корисність концепції логістики: з одного боку як філософії управління інноваційною діяльністю, а з іншого - як безпосередньої організаційно-економічної інновації, що приводить до реальної економії витрат.

Інновація у логістиці починається з ідеї і проходить фази дослідження, розробки та створення нових стадій логістичних процесів та їх комерціалізацію. Інноваційна логістика спрямована на підвищення рівня управління логістичними процесами за рахунок застосування різноманітних інновацій, націлених на покращення якості обслуговування споживачів, зростання ефективності потокових процесів і зниження сукупних витрат на

їх реалізацію. При економічній взаємодії інвестицій (інноваційних) та логістики відбувається взаємозалежний та взаємообумовлений вплив між ними, що носить двоякий характер. Завдання логістичної підтримки інноваційної діяльності полягає у ефективному русі матеріальних, інформаційних, фінансових потоків по створенню інновацій. Інноваційна діяльність повинна базуватись на логістичній концепції. Як і кожна галузь, логістика змінюється, з'являються нові технології і бізнес-моделі.

Фінансова криза, яка сьогодні постала на українському ринку, обумовлює необхідність пошуку резервів оптимізації витрат та часу, відведених на інноваційні процеси. Не дивно, що в таких умовах логістика зорієнтована на мислення категоріями витрат та ефективності, акцентує увагу на тих аспектах інноваційної діяльності, яким ще донедавна в економічній літературі не приділялось достатньо уваги. Свої роботи даній тематиці присвятила велика кількість вчених, економістів, аналітиків у всьому світі. Ф. Ніксон, Б. Твісс, Ф. Хаберланд, Й. Шумпетер, . К. Найт розглядали питання інновацій та їх важливості для майбутнього розвитку суспільства ще на початку 20-го століття, Е. Вогель, Е. Ворнер, Р. Ербе, Д. Кісінг, П. Кругман, С. Ліндер, Д. Лейк, Д. Лодж, Р. Нельсон, М. Познер, Д. Репкін, Д. Сакс, Дж. Стренд, С. І. Архієреєв, А. А. Янцевич, А. И. Семенов, С. А. Уваров, Є. В. Крикавський досліджували історію виникнення і розвиток логістики та її систем, проте робіт, щодо поєднання таких важливих на сучасному етапі розвитку людства та світової економіки, категорій обмежена кількість, саме тому дослідження ефективності впровадження інновацій для малого підприємства, зайнятим у логістичній сфері послуг, є актуальним не тільки на мікро рівні, а й для держави, як одиниці світового торговельного ринку.

Метою даної роботи є дослідження інноваційної діяльності на окремо взятому підприємстві та розробка напрямів підвищення ефективності її фінансового забезпечення.

Для досягнення мети було поставленні такі **завдання**:

- дослідити економічну сутність інноваційної діяльності підприємства та її фінансового забезпечення;
- визначити механізм інноваційного розвитку підприємства;
- розглянути методичні підходи до оцінювання інноваційної діяльності підприємства;
- надати оцінку фінансового стану як передумови для здійснення інноваційної діяльності підприємства;
- проаналізувати вплив інноваційної складової на рівень фінансової стійкості та конкурентоспроможності;
- оцінити фінансове забезпечення інноваційної діяльності підприємства ТОВ «Фейрлоджікс»;
- визначити основні напрями у вдосконаленні фінансового забезпечення;
- окреслити перспективи розвитку інноваційної діяльності;
- розробити механізм підтримки інноваційної діяльності підприємства;

Об'єктом дослідження є процеси впровадження інноваційних продуктів в операційну діяльність експедиторської компанії.

Предметом дослідження являється комплекс теоретичних та методичних положень процесу використання інноваційних продуктів у діяльності підприємства.

В даній роботі використовувалися **методи** загально наукові такі як дедукція, індукція, аналіз, синтез, проблемно-тематичний метод був використаний при дослідженні теоретичних аспектів; метод структурно-функціонального аналізу, SWOT-аналізу, методи порівняльного економічного аналізу, що використовувались при аналізі діяльності обраного підприємства у розрізі зовнішнього середовища. Використовувались також методи математичної статистики, і пакет комп'ютерної програми Microsoft office excel як інструментарій

дослідження при виконанні розрахунків, та виведенні узагальнених даних по фінансовій стійкості підприємства.

Інформаційну базу дослідження складають законодавчі і нормативно-правові акти, що визначають методичні основи і регламентують діяльність транспортно експедиторських компаній в Україні, офіційні матеріали Державного Комітету Статистики, офіційна звітність ТОВ «Фейрлоджікс», монографії, навчальні посібники, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, періодичні видання, ресурси мережі Internet.

Структура роботи

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменувань) та додатків. Загальний обсяг роботи становить 74 сторінки комп'ютерного тексту, містить 5 таблиць, 1 рисунок, 13 формул.

ВИСНОВКИ

Інноваційна діяльність є одним із найважливіших факторів економічного розвитку, а освоєння інновацій стало головною умовою забезпечення конкурентоспроможності економіки. В Україні зростає розуміння виняткової ролі науки та інновацій у національній економіці в контексті євро інтеграційних орієнтирів розвитку. Проте попри загальне визнання високого значення інноваційних процесів для національного господарства, сучасний стан системи їх фінансового забезпечення, як одного з ключових чинників інноваційної діяльності, свідчить про неспроможність створити необхідні умови для реалізації існуючого інноваційного потенціалу.

Відсутність належного фінансового забезпечення, концентрації та ефективного використання наявних фінансових ресурсів стримує процес активізації інноваційної діяльності та знижує вагомість впливу на ефективність економічних інновацій. Особливістю фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні є обмеженість вибору джерел фінансування. Переважна більшість інвестицій у інноваційні проекти здійснюється за власні кошти суб'єктів підприємницької діяльності, незначну частку мають ресурси, залучені на фінансовому ринку, а також видатки державного й місцевого бюджетів, включаючи державні цільові фонди, та кошти іноземних інвесторів.

У роботі досліджено економічну сутність інноваційної діяльності підприємства та її фінансового забезпечення, а також механізм інноваційного розвитку підприємства. Визначивши, що інноваційна діяльність – це процес доведення наукової ідеї або технічного винаходу до стадії практичного використання, що дає прибуток, а також пов'язані з цим процесом техніко-економічні та інші зміни у соціальному середовищі. Узагальнюючи форми фінансового забезпечення підприємств, виокремлюємо такі категорії, як: самофінансування, бюджетне

фінансування, банківське кредитування та інвестування. Комплексний інноваційний механізм розвитку підприємства повинен включати такі елементи та інструменти: організацію інноваційної діяльності, розробку і впровадження інновацій, фінансування та стимулювання інноваційної діяльності, технологічний трансфер та інтелектуальну власність.

Визначено, що механізм інноваційного розвитку підприємства - це сукупність (комплекс) взаємопов'язаних елементів, що дають змогу регулювати і стимулювати проведення послідовності впорядкованих і незворотних змін у рамках підприємства шляхом здійснення цілеспрямованих перетворень інноваційного характеру в його діяльності.

Результатом застосування даного механізму буде досягнення такого рівня інноваційного розвитку, який дасть підприємству змогу здійснювати свою діяльність у зовнішньому середовищі найкращим чином.

Розглянувши методичні підходи до оцінювання інноваційної діяльності підприємства, розділили поняття ефекту, ефективності, результативності та визначили основні коефіцієнти оцінки інноваційної діяльності та доцільності введення інноваційних продуктів через інвестування.

Також у роботі була надана оцінка фінансового стану в динаміці, за якою встановлено, що попередній досвід впровадження інноваційного продукту здійснив позитивний вплив на показники фінансової стійкості та рентабельності підприємства. На ряду з цим, було проаналізовано вплив інноваційної складової на рівень фінансової стійкості та конкурентоспроможності, де, знову ж таки було доведено економічну ефективність інноваційної діяльності.

Визначено основні напрями у вдосконаленні фінансового забезпечення, охарактеризовано перспективи розвитку інноваційної діяльності, а також, розроблено механізм підтримки інноваційної діяльності підприємства. Тобто, усі поставлені завдання було виконано.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архіпов Н. М. Бізнес-план інвестиційного проекту [Електронний ресурс] / Н. М. Архіпов. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://sophus.at.ua/publ/2013_05_30_31_kampodilsk/ekonomichnij_blok_doslidzen/biznes_plan_investicijnogo_proektu_teoretichnij_aspekt/31-1-0-616.
2. Ананьєєв Е. Національний морський рейтинг України // Порти України - №3 – 2017р - 68с.
3. Борблік К.Е. // Економіка та суспільство. - Мукачівський державний університет. – 2017. - № 9. – С. 448-453.
4. Барташевська Ю. М. Вибір методів мінімалізації інвестиційного ризику підприємства – 2015. – С. 30–32.
5. Бланк И.А. Основи інвестиційного менеджменту / И.А. Бланк. –К. : Вид-во "Ніка- Центр", 2016. – Т. 1. – 531 с.
6. Вантажооборот підприємств транспорту [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/express/expres_u.html#11.
7. Вітлінський В.В. Ризикологія в економіці та підприємстві: монографія / В.В. Вітлінський, Г.І. Великоіваненко. – К.: КНЕУ, 2014. – 557 с
8. Вітлінський В.В., Наконечний С.І. Ризик у менеджменті. - К.: ТОВ “Борисфен-М”, 2012, 336 с.
9. Галасюк В., Сорока М., Галасюк В. Поняття економічного ризику в контексті концепції CCF // Ринок цінних паперів України. -2014. - №5-6, - С.56-65.
10. Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання-Прес, 2014. - 424 с.
11. Грицай Т. Л. Інвестиційний проект як економічна категорія / Т. Л. Грицай. – 2015 р. – С. 273–274.
12. Гришко В.А., Колещук О.Я., Лесик Л.І., Оцінювання інвестиційної та інноваційної активності підприємств та аналізування чинників їх інвестиційно-інноваційного потенціалу. – 2016. – С.194-199

13. Драчук Ю. З. Пропозиції щодо підвищення ефективності розвитку інноваційного підприємництва в Україні/ Економіка. Управління. Інновації. - № 3 (15), - 2015р –С. 1-13
14. Ільчук В. П. Інвестування / В. П. Ільчук. // Чернігівський національний технологічний університет. – 2015. – С. 134–136.
15. Інвестиційний проект: його сутність та класифікація. [Електронний ресурс]. – 2015.– Режим доступу до ресурсу:
http://lubbook.org/book_359_glava_79_83.Viznachennja_finansovogo.html.
16. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40-IV від 04.07.2002 р. зі змін. і доп. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://portal.rada.gov.ua/>
17. Гончаренко О. М. Управління ризиками в процесі реалізації інвестиційного проекту / О. М. Гончаренко. – 2013. – С. 4–5.
18. Домашній бізнес: 1000+1 ідея для власного бізнесу в Україні. [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу:
<https://homebiznes.in.ua/transportno-ekspedytsijna-kompaniya-zaroblyajemo-na-perevezennyah/>.
19. Експорт, імпорт і транзит вантажів в Україні [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу:
https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publ8_u.htm.
20. Зеркалов Д. В. Транспортно-експедиторська діяльність / Д. В. Зеркалов. // Київ «Основа». – 2013. – С. 270–272.
21. Зуб А. Т. Управління проектами: навч. посібник і практикум. - 2015.- 261с.
22. Інвестиційна діяльність [Електронний ресурс]. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: http://pidruchniki.com/12090613/investuvannya_proektu.
23. Колодяжна І.В. Джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств України [Електронний ресурс] – 217 - Режим доступу:
http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/77.pdf

24. Климчук Л. І. Управління ризиками інвестиційного проекту підприємства / Л. І. Климчук. – 2013. – №5. – С. 85–87.
25. Комаринський Я., Яремчук І. Фінансово - інвестиційний аналіз. Навч.посібник. -К. Українська енциклопедія. - 2015. - 298 с
26. Котляр А. А. Проблема вибору методів оцінки ризиків інвестиційного проекту / А. А. Котляр. – 2014. – С. 2–3.
27. Корнійчук О.О. Ринок транспортно-експедиційних послуг в Україні в умовах трансформаційного періоду / Корнійчук О.О. // Вінницький торгово-економічний інститут Київського національного торгово – економічного університету. – 2016. – С. 213.
28. Кропельницька С. О. Аналіз інвестиційних проектів / С. О. Кропельницька, І. І. Цигилик. // ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – 2015. – С. 45–47.
29. Кучеренко В. Р. Економічний ризик та методи його вимірювання / В. Р. Кучеренко, В. А. Карпов, А. В. Карпов. – 2015. – С. 130–135.
30. Лаврова Ю.В. Економіка підприємства та маркетинг / Ю.В. Лаврова. // Конспект лекцій. – 2015. – С. 213.
31. Лещинський В. П. Основні напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності / В. П. Лещинський. – 2014. – С. 4–5.
32. Логвінова О.П. Управління логістичним ризиком на підприємстві // Маркетинг: теорія і практика: зб. наук. праць. – 2017. – № 18. – С. 165.
33. Маліновський І. П. Шляхи підвищення ефективності реалізації інвестиційних проектів в Україні //НЛТУ України, м. Львів. – 2014. – С. 249–250.
34. Мамотенко Д. Ю. Оцінка ефективності інвестиційної політики / Запорізька державна інженерна академія. – 2014. – С. 211–212.
35. Миронюк Т. І. Підвищення ефективності інвестиційного розвитку підприємств / Т. І. Миронюк. // Харківський Д. Ф.. – 2013. – С. 12–13.
36. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. збірник. – К.: Державна служба статистики України, 2015. – 256 с

37. Переробка вантажів у морських (річкових) портах (причалах) України [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/Arhiv_u/08/Arch_mor_bl.htm.
38. Розподіл обсягів експорту-імпорту товарів за видами їх транспортування [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publ8_u.htm.
39. Савчук В. П., Прилипко С. И., Величко Е. Г. Аналіз і розрїбка інвестиційних проектів: навч. посїбник — К.: Абсолют-В, Ельга, 2015.
40. Скороход І. П. Інвестування / І. П. Скороход. // Одеський Національний Університет Імені І. І. Мечникова. – 2014. – С. 34–35.
41. Сутність та види інвестицій [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://studme.com.ua/12601223/finansy/investitsii.htm>.
42. Тарасюк Г. М., Шваб Л. І. Планування діяльності підприємства: навч. посїб. — К.: Каравела, 2013. — 432с.
43. Терещенко Т. Узгодження ефективності та ризикованості економічних рішень // Справочник економіста, № 5, 2014, - С. 12-17.
44. Транспортно-експедиторські послуги в Україні [Електронний ресурс] // Вісник офіційно про податки. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/6738>.
45. Удалих, О.О. Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства: Навч. посїб. — К.: Центр навчальної літератури, 2014р.- 267с.
46. Федішин І.Б. Управління інноваційними проектами : конспект лекцій – Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. – 151 с
47. Фінансовий менеджмент: Навчальний посїбник:/За ред. Проф. Г.Г. Кірейцева. - К.: ЦУЛ, 2014. - 496 с.
48. Чухрай Н.І., Мавріна А. Міжфункціональні конфлікти в інноваційній діяльності: маркетингові дослідження причин виникнення та напрямки їх пом'якшення // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Т. 3. – Хмельницький: ХНУ, 2014. – с. 23-28.

49. Щукін Б.М. Аналіз інвестиційних проектів : консп. лекцій / Б.М. Щукін. – К. : Вид-во МАУП, 2015. – 128 с
50. Яременко О. В. Економічна сутність інвестицій та основні поняття інвестиційної діяльності / О. В. Яременко. – 2014. – С. 6–7
51. Ястремський О.І. Моделювання економічного ризику. - К.: Либідь, 2015.- 176 с.
52. Яцківський Л. Ю. Загальний курс транспорту / Л. Ю. Яцківський, Д. В. Зеркалов. // Київ "Арістей". – 2016. – С. 492.